02/04/2023

Αποκαθίσταται ο ναός Αγίου Σπυρίδωνα στη Λευκάδα – Χτίσθηκε το 1685 από τους Ενετούς

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λευκάδος και Ιθάκης

Αποκαθίσταται ο ιστορικός ναός του Αγίου Σπυρίδωνα στη Λευκάδα, ο οποίος είναι ο πρώτος ναός που χτίσθηκε μετά την εκδίωξη των Τούρκων από το νησί.

«Στην αποκατάσταση ενός από τα πλέον αξιόλογα και σημαντικά θρησκευτικά μνημεία της Λευκάδας, προκειμένου να αποδοθεί στο κοινό αρχιτεκτονικά και μορφολογικά αποκατεστημένο, ασφαλές και στατικά επαρκές σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μελέτες» αφορά η πράξη *«Αποκατάσταση Ι. Ναού Αγ. Σπυρίδωνα στην Λευκάδα»,* προϋπολογισμού 910.000 ευρώ με Φ.Π.Α όπως ανακοινώνει το υπουργείο Πολιτισμού.

Image not found or type unknown

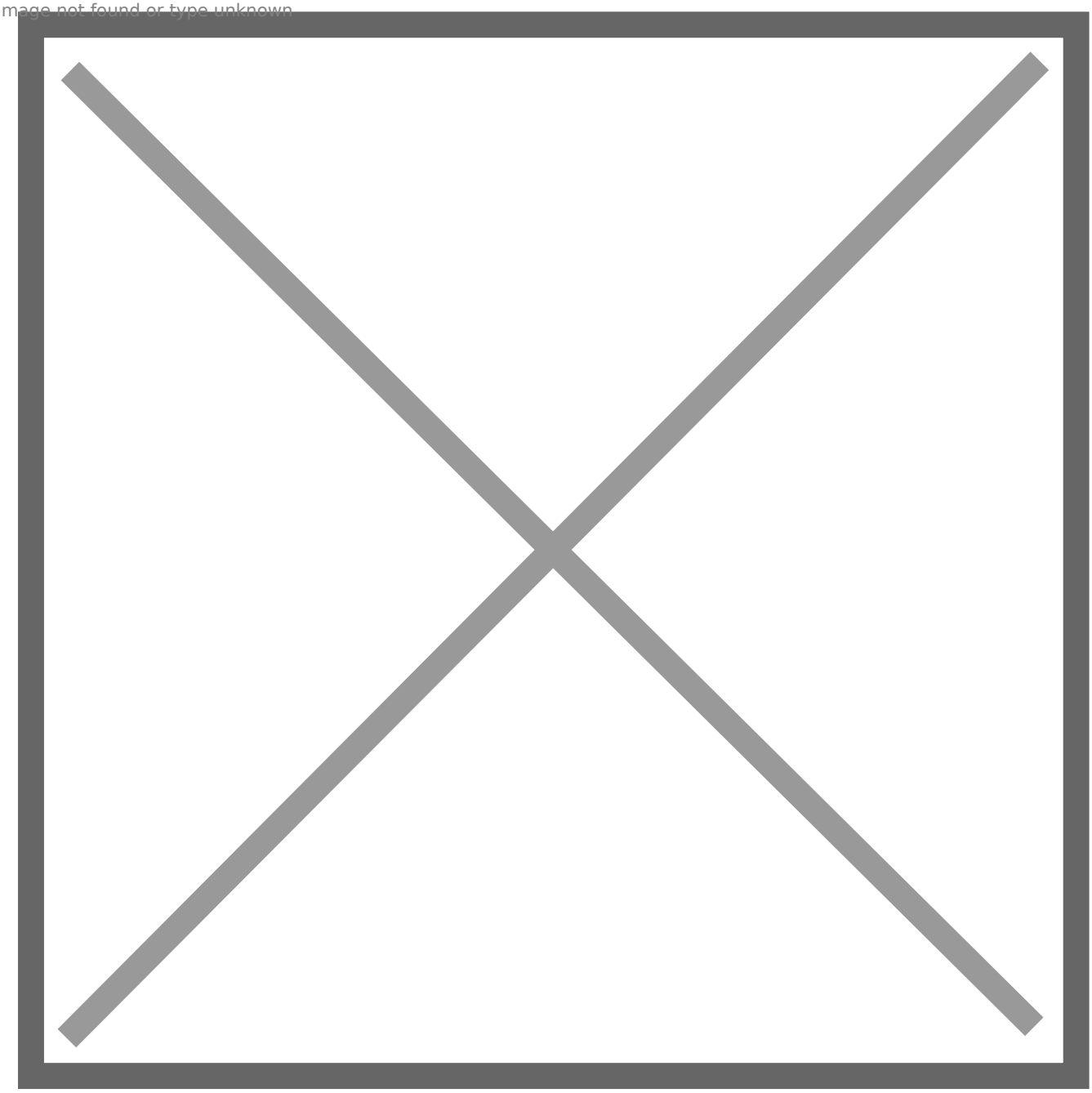

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ιόνια Νησιά 2014-2020» της **Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.**

Το ΥΠΠΟΑ ανακοινώνει την έναρξη των εργασιών αποκατάστασης στον Ι. Ναό Αγ. Σπυρίδωνα στην πόλη της Λευκάδας, με φορέα υλοποίησης την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας, σύμφωνα με την από 08-07-2022 υπογραφείσα σύμβαση κατασκευής του έργου, μετά την παράδοση αντιγράφου των κλειδιών του ναού από τον κ. **Σπυρίδωνα Τσαρλαμπά.**

Image not found or type unknown

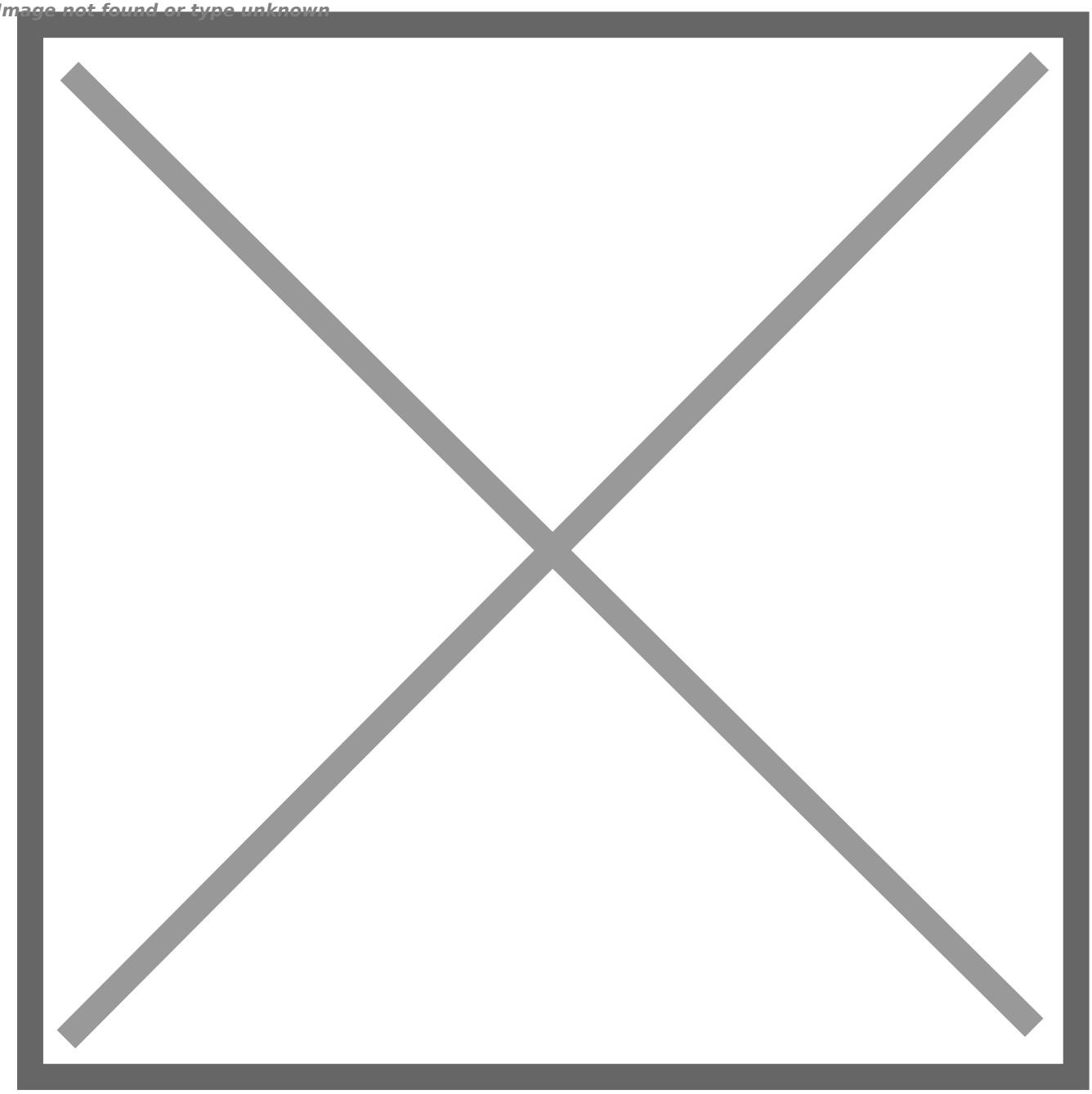

Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση:

Ευοδώθηκαν πλέον οι άοκνες πολυετείς προσπάθειες για τη διάσωση του μνημείου, καθώς μετά την επίσκεψη της κ. Υπουργού, Λίνας Μενδώνη στο νησί, το έτος 2020, δρομολογήθηκε η ένταξη του έργου αποκατάστασης του ναού σε συνεργασία με την ***Περιφέρεια Ιονίων Νήσων****. Στις νομικές διαδικασίες σημαντική υπήρξε η συνδρομή της* ***Ι. Μητροπόλεως Λευκάδας****, της Κτηματικής Υπηρεσίας, του γραφείου Αγρινίου του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, ενώ αμείωτο ήταν το ενδιαφέρον των κατοίκων της* ***Λευκάδας****. Η αγαστή συνεργασία όλων των φορέων συνέδραμε στο έργο του* ***Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού****, το οποίο θα ολοκληρώσει την αποκατάσταση και ανάδειξη ενός εμβληματικού μνημείου για την* ***Λευκάδα.***

Ο πρώτος ναός που χτίσθηκε από του Ενετούς

Ο Ναός του **Αγ. Σπυρίδωνος** είναι ο πρώτος ναός που χτίσθηκε μετά την κατάκτηση της Λευκάδας από τους Ενετούς, που εκδίωξαν τους **Τούρκους** το 1684. Ιδρύθηκε το 1685, μετά από άδεια από τις βενετσιάνικες αρχές, τις οποίες εκπροσωπούσε ο **Φραντσέσκο Μοροζίνι,** έξι μήνες μετά την κατάληψη του νησιού από τους **Ενετούς.** Στο «καπιτολάριο» του ναού είναι καταχωρημένη η αίτηση κατοίκων για την ίδρυση ναού, στο τότε προάστιο, της **Αγίας Μαύρας,** την «Αμαξική», δηλαδή την σημερινή πόλη, επί δημοσίου γηπέδου, όπως τονίζεται ρητώς στην αίτηση. (Η πρωτεύουσα Αγία Μαύρα ήταν τότε στο Φρούριο).

Χτίσθηκε όπως όλοι σχεδόν οι μετέπειτα Ναοί με το σύστημα των Συναδέλφων. Όπου ομάδα πολιτών με κάποια οικονομική επιφάνεια ζητούσαν να τους επιτραπεί επί οικοπέδου του Δημοσίου, να ανεγείρουν Ναούς. Και ονομαζόταν κτήτορες.

Από την καταγραφή αυτή φαίνεται ότι οικόπεδο και και το κτίριο του Ναού είναι στην δικαιοδοσία του τότε Δημοσίου, ανεξάρτητα αν υπήρξαν κάποιοι που πλήρωσαν για να κτισθεί ο Ναός. Το κτηματολόγιο είναι πολύ άναλυτικό και καταγράφει τους τέως και νυν ίδιοκτήτες. των εκάστοτε ιδιοκτησιών. Εδώ αναφέρει μόνο το δημόσιο. Το ίδιο έγινε με όλους τους ναούς στην Χώρα αλλά και αλλού, όπως π.χ. στην Πάτρα, που όλοι οι μνημειώδεις ναοί της, κτίσθηκαν τον 19ο αιώνα, από ομάδες πολιτών που είχαν κάποια οικονομική επιφάνεια. Ο ναός δε του Αγ. Διονυσίου, έργο του μεγάλου Τσίλλερ, χτίσθηκε κυρίως άπό την οικογένεια Τριάντη: αγορά οικοπέδου, ανάθεση στον διάσημο Τσίλλερ και χρηματοδότηση της ανεγέρσεώς της. Και φυσικά η οικογένεια που υπάρχει μέχρι σήμερα δεν σκέφθηκε

ποτέ να ιδιοποιηθεί την εκκλησία.

Το 1962 κηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο από το ΥΠΠΟ με το Π.Δ 15904/1962. Ο ναός ανήκει σήμερα στο δημόσιο.

Από την ιδρυσή του ήδη, ο ναός ακολούθησε τη μοίρα όλων των κτιρίων του νησιού, που βρίσκονται σε ιδιαίτερα σεισμογενή περιοχή. Στον μεγάλο σεισμό του 1704 κατέρρευσαν όλες οι εκκλησίες. Σύμφωνα με τις πηγές, ο ναός επισκευάσθηκε το 1724 από τις ζημιές που υπέστη από τους σεισμούς του 1704, 1722, 1723.

Το εξαιρετικής τέχνης τέμπλο του κατασκευάσθηκε το 1736 από τον ζακύνθιο ξυλογλύπτ**η Ιω. Γρόππα.** Το συμφωνητικό για την κατασκευή του τέμπλου υπογράφουν εκ μέρους του Ναού οι: Γεώργιος Όρφανός, κτήτωρ, **Ζαφείρης Μαρίνος** επίτροπος και Ιωάννης Ψωμάς επίτροπος και τέλος ο Ι. Γρόππας. Οι Δεσποτικές εικόνες αγιογραφήθηκαν από τον Τομάζο Τζεν και για τις λοιπές σημαντικής τέχνης εικόνες υπάρχει αναλυτική περιγραφή από τον Π. Ροντογιάννη, Η Χριστιανική Τέχνη στην Λευκάδα, **Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών**, Αθήναι 1974. Το **1743** κατέρρευσε πάλι από τους σεισμούς, ενώ το 1769 υπέστη νέα

ρήγματα, όπως και το 1783. Το 1790 ο ναός επισκευάσθηκε εκ νέου, μόνον, από τον Δημήτριο Πετριτσόπουλο, ο οποίος έγινε δεκτός ως πάτρωνας του ναού.

Στον μεγάλο σεισμό του 1825 κατέρρευσε εντελώς και χτίσθηκε στις σημερινές του διαστάσεις το 1836 με χρηματοδότηση της Αγγλικής τότε προστασίας,

Ο νέος ναός ανηγέρθη το 1836.